

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített hatodik tanács)

2011. szeptember 15.*

A T-234/07. sz. ügyben,

a **Koninklijke Grolsch NV** (székhelye: Enschede [Hollandia], képviselik: M. Biesheuvel és J. de Pree ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselek kezdetben: A. Bouquet, S. Noë és A. Nijenhuis, meghatalmazotti minőségben, később: A. Bouquet és S. Noë, segítőjük: M. Slotboom ügyvéd)

alperes ellen

elsődlegesen az [EK 81. cikk] alkalmazására vonatkozó eljárásban COMP/B/37.766 – „holland sörpiac”-ügy) 2007. április 18-án hozott C (2007) 1697 bizottsági határozatnak a felperest érintő részében történő megsemmisítésére, másodlagosan pedig a határozatban a felperessel szemben kiszabott bírságok összegének törlésére vagy csökkentésére irányuló kérelem tárgyában,

* Az eljárás nyelve: holland.

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített hatodik tanács),

tagjai: V. Vadapalas, elnökként eljárva, A. Dittrich és L. Truchot (előadó) bírák,

hivatalvezető: J. Plingers tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. március 24-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita alapjául szolgáló tényállás

- 1 A felperes Koninklijke Grolsch NV egy olyan söripari társaság, amely termékeit saját márkanéven értékesíti.

- 2 A Grolsch-csoport egyike a holland sörpiac négy fő szereplőjének. A másik három fő söripari vállalkozás: először is a Heineken-csoport (a továbbiakban: Heineken), amelyet a Heineken NV társaság irányít, és amelyen belül annak leányvállalata, a Heineken Nederland BV felelős a gyártásért, másodszor az InBev-csoport (a továbbiakban:

InBev), amely 2004-et megelőzően Interbrew néven volt ismert, és amelyet az InBev SA irányít, továbbá annak leányvállalata, az InBev Nederland NV felelős a gyártásért, harmadszor pedig a Bavaria NV.

- 3 A Grolsch-csoport és az ezen a piacon jelen lévő másik három fő söripari vállalkozás a végső fogyasztókhöz két forgalmazási csatornán keresztül juttatja el termékeit. Egyrészt meg kell különböztetni a horecalánokban, vagyis létesítményeken (hoteleken, éttermeken, kávézókban) keresztül történő forgalmazást, amelyen belül a fogyasztás a helyszínen történik, másrészt a szupermarketeken, valamint bort és tömény alkoholt árusító üzleteken keresztül történő „food”-láncban történő forgalmazást, amely esetben a sörvásárlás otthoni fogyasztási célokat szolgál. Ebbe az ágazatba tartozik a forgalmazó saját márkanéve alatt történő sörreladási tevékenység is. A négy érintett söripari vállalkozás közül csak az InBev és a Bavaria tevékeny ebben az ágazatban.

- 4 E négy söripari vállalkozás tagja a Centraal Brouwerij Kantoornak (a továbbiakban: CBK). Ez egy olyan szövetség, amely alapszabálya szerint tagjai érdekeit képviseli, és közgyűlésből, valamint különböző bizottságokból áll, mint például a horecaforgalmazás kérdéseivel foglalkozó bizottság és a pénzügyi bizottság, amely utóbbi a szövetség irányító bizottságává vált. A CBK-n belül megtartandó találkozókra a szövetség titkársága szerkeszti meg a meghívókat, és készíti el a folyamatos számozással ellátott hivatalos jegyzőkönyveket, valamint küldi meg azokat a részt vevő tagoknak.

A közigazgatási eljárás

- 5 A 2000. január 28-i, valamint 2000. február 3-i, 25-i és 29-i leveleiben az InBev számos olyan nyilatkozatot tett – amelyeket öt igazgató mellékelte nyilatkozataival egészített ki (a továbbiakban együttesen: InBev-féle nyilatkozat) –, amelyek a holland sörpiacon fennálló korlátozó kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó információkat tartalmaztak.

Az InBev-féle nyilatkozat az Európai Közösségek Bizottsága által 1999-ben a belga sörpiacon fennálló kartellre és esetleges erőfölényes helyzettel való visszaélésre vonatkozóan folytatott vizsgálat során született. Az InBev-féle nyilatkozattal egy időben az InBev a kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló 1996. július 18-i bizottsági közleménynek (HL 1996. C 207., 4. o.) megfelelően engedékenységi kérelmet nyújtott be.

- 6 Az InBev-féle nyilatkozatot követően a Bizottság a legutóbb az 1999. június 10-i 1216/99/EK tanácsi rendelettel (HL L 148., 5. o.) módosított, az [EK 81.] és az [EK 82.] cikk végrehajtásáról szóló első, 1962. február 6-i 17. tanácsi rendelet (HL 1962. 13., 204. o.; magyar nyelvű kiadás 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.) 14. cikkének (3) bekezdése alapján vizsgálatot elrendelő határozatot hozott.

- 7 E határozat első preambulumbekkezdése szerint:

„A Koninklijke Grolsch NV egy söripari vállalkozás.

A Bizottság olyan információkkal rendelkezik, amelyek szerint a Koninklijke Grolsch NV, az általa közvetlenül vagy közvetetten irányított vállalkozások, ideértve a Grolsche Bierbrouwerij Nederland BV-t, valamint fő versenytársai megállapodásokban és/vagy összehangolt magatartásban vettek részt, és/vagy hozzájárulnak vagy hozzájárultak ahhoz, hogy a [CBK] árrögzítésre, holland sörpiac felosztására és/vagy e piacon történő információcserére vonatkozó döntéseket hozzon, mind a kiskereskedelmi [ágazatban], mind a horeca[ágazatban] [...]”.

- 8 A határozat 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A Koninklijke Grolsch NV és az általa közvetlenül vagy közvetetten irányított vállalkozások, ideértve a Grolsche Bierbrouwerij Nederland BV-t, kötelesek a feltételezett a hollandiai söripari vállalkozások közötti versenykorlátozó célú vagy hatású megállapodásokkal és/vagy összehangolt magatartással kapcsolatos vizsgálatnak alávetni magukat. E megállapodások és/vagy összehangolt magatartás árörögzítésre, a holland sörpiac felosztására és/vagy e piacon történő információcserére vonatkoznak, mind a kiskereskedelmi [ágazatban], mind a horeca[ágazatban] [...]. E magatartások a [CBK], vagyis azon szövetség által hozott döntésekben is megnyilvánulhatnak, amelynek a Grolsch is tagja.”

- 9 A vizsgálatot elrendelő határozat 3. cikkének első bekezdése értelmében:

„A jelen határozat címzettjei:

a Koninklijke Grolsch NV

Brouwerijstraat 1

7523 XC Enschede

Hollandia

és az általa közvetlenül vagy közvetetten irányított vállalkozások, ideértve:

a Grolsche Bierbrouwerij Nederland BV-t

Brouwerijstraat 1

7523 XC Enschede

Hollandia.”

- 10 A Bizottság szerint a helyszíni vizsgálatokra 2000. március 22-én és 23-án került sor a „Koninklijke Grolsch NV”-nél, három másik holland söripari vállalkozásnál és a CBK helyiségeiben.
- 11 Egyébiránt a Bizottság több információkérést intézett a „Grolsch”-hoz.
- 12 A Bizottság 2005. augusztus 30-án kifogásközlést bocsátott ki, amelyet 2005. augusztus 31-én küldött meg a felperesnek. A felperes 2005. november 25-i levelében nyújtotta be a kifogásközlésre vonatkozó észrevételeit. Egyik vállalkozás sem kért meghallgatást.

- 13 A Bizottság 2007. április 18-án elfogadta az [EK 81. cikk] alkalmazására vonatkozó eljárásban COMP/B/37.766 – „holland sörpiac”-ügy) C (2007) 1697 határozatot (a továbbiakban: megtámadott határozat), amelyet a felperes 2007. április 24-én vett kézhez.

A megtámadott határozat

- 14 A megtámadott határozat 1. cikke úgy rendelkezik, hogy a „Grolsch: Koninklijke Grolsch NV” és a többi érintett söripari vállalkozás az 1996. február 27. és 1999. november 3. közötti időszakban az EK 81. cikk olyan egységes és folyamatos megsértésében vett részt, amely a közös piacon versenykorlátozó célú vagy hatású megállapodásból és/vagy összehangolt magatartásból állt.
- 15 A jogsértés először a hollandiai sörárak és áremelések – mind a horecaágazatban, mind az otthoni fogyasztási célú eladások terén, ideértve a saját márkanéven forgalmazott söröket is – összehangolásából, másodszer a hollandiai horecaágazatban az egyéni ügyfeleknek az árakon kívül nyújtott egyéb kereskedelmi feltételek – mint például létesítményeknek nyújtott kölcsönök – alkalmankénti összehangolásából, harmadszor pedig a hollandiai ügyfélkör – mind a horecaágazatban, mind az otthoni fogyasztási célú eladások terén – alkalmankénti felosztásának összehangolásából állt (a megtámadott határozat 1. cikke, továbbá (257) és (258) preambulumbekzdése).
- 16 A söripari vállalkozások versenyellenes magatartása a megtámadott határozat szerint egy többoldalú félhivatalos találkozóorozaton valósult meg, amelyen a holland sörpiac négy fő piaci szereplője rendszeresen részt vett, valamint az ugyanazon söripari vállalkozások közötti további, különböző felek közötti kétoldalú találkozókon került

sor. Ezek a találkozók szándékosan folytak titokban, mivel a résztvevők tudták, hogy azok tiltottak (a megtámadott határozat (257)–(260) preambulumbekzdése).

- 17 Először is, számos „Catherijne-tömörülés”, vagy „napirendi bizottság” nevű, többoldalú találkozóra került sor 1996. február 27. és 1999. november 3. között. A megtámadott határozat megjegyzi, hogy ezek, főleg a horecaágazatra koncentráló, ám alkalmanként az otthoni fogyasztási ágazatot is érintő találkozók lényegében azt a célt szolgálták, hogy összehangolják a sörárakat és áremeléseket, megbeszéljék az ár- engedmények összegének korlátozását, valamint az ügyfélkör felosztását, illetve hogy megegyezzenek bizonyos egyéb kereskedelmi feltételekben. A forgalmazó márkanéve alatt eladott sörök árait ugyancsak megbeszélték e találkozók során (a megtámadott határozat (85), (90), (98), (115)–(127) és (247)–(252) preambulumbekzdése).
- 18 Másodszor a söripari vállalkozások közötti kétoldalú kapcsolatfelvételek kapcsán a megtámadott határozat megállapítja, hogy az InBev és a Bavaria 1997. május 12-én találkozott, és beszélte meg a forgalmazó márkanéve alatt eladásra kerülő sörökre vonatkozó áremelést (a megtámadott határozat (104) preambulumbekzdése). Egyébiránt a Bizottság szerint a Heineken és a Bavaria 1998-ban találkozott a horecaágazathoz tartozó eladási pontokkal kapcsolatos megszorítások megtárgyalása végett (a megtámadott határozat (189) preambulumbekzdése). A Bizottság megjegyzi, hogy 1999. július 5. körül a Heineken és a „Grolsch” között is sor került kétoldalú kapcsolatfelételre az otthoni fogyasztási ágazatban tevékeny ügyfelek részére nyújtott kompenzációk kapcsán, amelyek átmeneti árcsökkentéseket alkalmaztak (a megtámadott határozat (212) és (213) preambulumbekzdése).
- 19 Végül a megtámadott határozat értelmében az InBev és a Bavaria 1997-ben sörarra vonatkozó általános megbeszélésekkel kapcsolatosan kétoldalú kapcsolatokat alakítottak ki, és információkat cseréltek, valamint a legfőképpen a saját márkanévre vonatkozó megbeszéléseket tartottak. Az információcsere formájában megvalósuló

és a saját márkanévre vonatkozó kétoldalú kapcsolattartásokban 1998 júniusában és júliusában belga söripari vállalkozások is részt vettek. A Bizottság megjegyzi, hogy e megbeszélésekre a Heineken és a „Grolsch” jelenlétében került sor (a megtámadott határozat (105), (222)–(229) és (231)–(236) preambulumbekzdése).

- 20 E magatartások megállapítása nagyrészt az InBev-féle nyilatkozat által nyújtott információkon alapult (a megtámadott határozat (40)–(62) preambulumbekzdése).
- 21 Egyébiránt a Bizottság úgy véli, hogy az InBev-féle nyilatkozatot a Grolsch-csoporttól és a többi holland söripari vállalkozástól származó számos belső dokumentum, valamint a helyszíni vizsgálatokat, illetve az információkérését követően szerzett és a tállakozókról készült kézzel írott jegyzetek, költségkimutatások és határidőnapló-má-solatok is megerősítik (a megtámadott határozat (63)–(255) preambulumbekzdése).
- 22 A megtámadott határozat rendelkező része a következőképpen hangzik:

„1. cikk

Az alábbi vállalkozások az 1996. február 27. és 1999. november 3. közötti időszakban a[z EK 81. cikk] olyan egységes és folyamatos megsértésében vettek részt, amely a közös piacon versenykorlátozó célú megállapodások és/vagy összehangolt magatartások összességéből, és különösen i. a hollandiai sörárak és áremelések – mind a horeca[ágazatban], mind az otthoni fogyasztási [ágazatban], ideértve a saját márkanéven forgalmazott söröket is – összehangolásából; ii. a hollandiai horeca[ágazatban] az egyéni ügyfeleknek az árakon kívül nyújtott egyéb kereskedelmi feltételek – mint például létesítményeknek nyújtott kölcsönök – történő alkalmankénti összehango-

lásából; és iii. az ügyfélkör – mind a horeca[ágazatban], mind az otthoni fogyasztási [ágazatban] – alkalmankénti felosztásának hollandiai összehangolásából állt:

InBev: InBev NV és InBev Nederland NV

Heineken: Heineken NV és Heineken Nederland BV

Grolsch: Koninklijke Grolsch NV

Bavaria: Bavaria NV

2. cikk

Az 1. cikkben említett vállalkozások kötelesek a hivatkozott cikkben meghatározott jogsértéseknek véget vetni, amennyiben azt még nem tették meg.

E vállalkozások kötelesek a jövőben tartózkodni az 1. cikkben megállapított magatartások megvalósításától, valamint minden olyan intézkedéstől, amelynek célja vagy hatása ezekkel azonos vagy egyenértékű lenne.

3. cikk

Az 1. cikkben megállapított jogsértések miatt a Bizottság a bírságok összegét:

- a) a Heineken NV és a Heineken Nederland BV tekintetében egyetemlegesen 219 275 000 euróban;
- b) a Koninklijke Grolsch NV tekintetében 31 658 000 euróban;
- c) a Bavaria NV tekintetében 22 850 000 euróban

állapítja meg.

[...]

4. cikk

Az InBev NV, Brouwerijplein 1, B 3000 Louvain, Belgium,

az InBev Nederland NV, Ceresstraat 1, 4811 CA Breda, Hollandia

a Heineken NV, Vijzelstraat 72, 1017 HL Amsterdam, Hollandia

a Heineken Nederland BV, Burgemeester Smeetsweg 1, 2382 PH Zoeterwoude, Hollandia

a Koninklijke Grolsch NV, Brouwerslaan 1, 7548 XA Enschede, Hollandia

a Bavaria NV, De Slater 1, 5737 RV Lieshout, Hollandia

társaságok a jelen határozat címzettjei.

[...]"

Az eljárás és a felek kérelmei

- ²³ A Törvényszék Hivatalához 2007. július 3-án benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.
- ²⁴ A Törvényszék 2010. február 10-i határozatával úgy határozott, hogy az eljárási szabályzat 14. cikkének 1. §-a és 51. cikkének 1. §-a alkalmazásával az ügyet a kibővített hatodik tanács elé utalja.

- 25 A Törvényszék a 2010. február 12-i pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdéseket intézett a felekhez, amelyre azok az előírt határidőben válaszoltak.
- 26 A Törvényszék a 2010. március 24-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és a Törvényszék kérdéseire adott válaszaikat.
- 27 Az előadó bírónak a szóbeli szakasz befejezését követő akadályoztatása miatt az ügyet új előadó bírónak osztották ki, és a jelen ítéletet az eljárási szabályzat 32. cikkének 1. §-a értelmében az a három bíró hozta, akik azt aláírásukkal ellátták.
- 28 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot egészben vagy részben annyiban, amennyiben a felperes annak címzettje;
 - törölje vagy másodlagosan csökkentse a felperessel szemben a kiszabott bírságot;
 - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 29 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet;
 - kötelezze a felperest a költségek viselésére.

A jogkérdésről

- 30 A felperes keresete alátámasztása végett lényegében hat jogalapra hivatkozik, amelyek elsősorban a közigazgatási eljárás során elkövetett szabálytalanságokra, másodsorban a felperesnek a megállapított jogsértésben való közvetlen részvételével kapcsolatos indokolási kötelezettség megsértésére, harmadsorban a megállapított jogsértő magatartásra vonatkozó bizonyítékok hiányára, negyedsorban az EK 81. cikk értelmében vett megállapodásokban és/vagy összehangolt magatartásban való részvétel téves minősítésére, ötödsorban a felperesnek a megállapított egységes és folyamatos jogsértésben való közvetlen részvételének hiányára, hatodsorban pedig a bírság összegének aránytalanságára vonatkoznak.
- 31 Először a felperesnek a megállapított egységes és folyamatos jogsértésben való közvetlen részvételének hiányára vonatkozó, ötödik jogalapját kell megvizsgálni.

A felperesnek a megállapított egységes és folyamatos jogsértésben való közvetlen részvétele hiányára vonatkozó, ötödik jogalapjáról

- 32 A felperes vitatja, hogy közvetlenül részt vett volna a megállapított jogsértésben. Ugyanis csupán a pénzügyi bizottság 1999. január 8-i találkozásán vett részt személyesen a felperes igazgatótanácsának elnöki tisztét 1997-től betöltő J. T. A megtámadott határozat (19) preambulumbekzdésében a „Grolsch” többi „igazgatójaként” megnevezett és a többi vitatott találkozáson részt vevő személy mind a felperes leányvállalatának, a Grolsche Bierbrouwerij Nederland BV-nek az alkalmazottja volt.

A jogalap elfogadhatóságáról

– A felek érvei

- 33 A Bizottság vitatja a jogalap elfogadhatóságát, arra hivatkozva, hogy a felperes sem a kifogásközlésre adott válaszában, sem az információkérésre adott 2001. december 21-i válaszában nem vitatta a jogsértésben való részvételének megállapítását. A felperes éppen ellenkezőleg olyan megjegyzéseket tett, amelyek arra engednek következtetni, hogy a szóban forgó találkozókön részt vevő és a megtámadott határozat (19) preambulumbekzdésében megnevezett személyek munkáltatója volt.
- 34 Mivel a felperes erre a jogalapra a közigazgatási eljárás során egyszer sem hivatkozott megfelelő egyértelműséggel, arra nem hivatkozhat először a Törvényszék előtt. Amennyiben valamely vállalkozás a közigazgatási eljárás során kifejezetten elismeri a Bizottság által a kifogásközlésben vele szemben felhozott tényállás helytállóságát, főszabály szerint azt nem vitathatja a Törvényszék előtt.
- 35 A felperes elismeri, hogy a jelen jogalapra nem hivatkozott a közigazgatási eljárás során, ám felhívja a figyelmet arra, hogy a kifogásközlésben tagadta, hogy jogsértést követett volna el. Végül úgy véli, hogy jogosult ezen eljárás jogalapra először a Törvényszék előtt hivatkozni.

- 36 Véleménye szerint egy vállalkozás fősabály szerint csak akkor nem vitathatja a Törvényszék előtt a vele szemben felhozott tényeket, amennyiben a közigazgatási eljárás során kifejezetten elismerte azokat. Márpedig nem ismerte el az állítólagos jogsértés – főleg közvetlenül történt – elkövetését.

– A Törvényszék álláspontja

- 37 Emlékeztetni kell, hogy az uniós jog egyik rendelkezése sem írja elő a kifogásközlés címzettje számára, hogy a közigazgatási eljárás során annak terhe mellett válaszoljon az abban szereplő különböző ténybeli és jogi elemekre, hogy azt a bírósági eljárás szakaszában utólag többé nem teheti meg.

- 38 Ugyanis, jóllehet a ténybeli vagy jogi körülményeknek valamely vállalkozás által – a Bizottság előtt folyamatban lévő közigazgatási eljárás során – történő kifejezett vagy hallgatólagos elismerése kiegészítő bizonyítéknak minősülhet a kereset megalkotásának megítélése során, ám az nem korlátozhatja magának a Törvényszék előtti keresetindítás jogának gyakorlását, amellyel a természetes vagy jogi személyek rendelkeznek.

- 39 A Bizottság azon érve, miszerint a felperes nem jogosult a Törvényszék előtt vitatni a szóban forgó kartellben való részvételével kapcsolatos megállapítást, mivel arra nem hivatkozott egyértelműen és pontosan a közigazgatási eljárásban, tulajdonképpen a felperesnek az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését, és különösen azt a jogát korlátozza, hogy bíróság hallgassa meg.

- 40 A kifejezetten e célból előírt jogalap hiányában az ilyen korlátozás ellentétes a jogszerűség és a védelemhez való jog tiszteletben tartásának alapelvével. Továbbá meg kell állapítani, hogy a hatékony jogorvoslathoz és a pártatlan bírósághoz való jogot a Nizzában 2000. december 7-én kihirdetett Európai Unió Alapjogi Chartájának (HL C 364., 1. o.) 47. cikke biztosítja, amely az EUSZ 6. cikkének (1) bekezdése alapján ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések. E charta 52. cikkének (1) bekezdése szerint az abban elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által korlátozható.
- 41 Következésképpen a jelen jogalap elfogadható.

A jogalap megalapozottságáról

– A felek érvei

- 42 A felperes úgy véli, hogy mivel csak a pénzügyi bizottság 1999. január 8-i találkozásán volt képviselve J. T. személyében, a Bizottság nem mondhatta volna ki, hogy a felperes részt vett a megállapított jogsértésben, hanem esetleg neki kellett volna betudnia leányvállalata, a Grolsche Bierbrouwerij Nederland – amelynek alkalmazottai az összes jogellenes találkozón részt vettek – által elkövetett jogsértésért fennálló felelősséget.
- 43 A Bizottság továbbá nem hagyhatta figyelmen kívül e leányvállalat létezését, mivel az utóbbi is címzettje a vizsgálatot elrendelő határozatnak.

- 44 A Bizottság lényegében úgy véli, hogy elegendő indoka volt arra, hogy feltételezze, hogy a versenyellenes találkozók résztvevői a felperesnek dolgoztak, és ennél fogva a felperes is részt vett a jogsértésben.
- 45 A Bizottság arra is felhívja a figyelmet, hogy a felperes a kifogásközlésre adott válaszában olyan megjegyzéseket tett, amelyek arra engednek következtetni, hogy a szóban forgó találkozókön részt vevő és a megtámadott határozat (19) preambulumbekkezdésében megnevezett személyek munkáltatója volt.

– A Törvényszék álláspontja

- 46 A megtámadott határozat (19) preambulumbekkezdése kimondja:

„A Grolsch azon igazgatói, akik a jelen eljárás bizonyításában szerepet játszanak:

- [P. P. S.] (az igazgatótanács elnöke 1987 és 1996 között),
- [J. T.] (kereskedelmi igazgató 1990 és 1996 között, ügyvezető igazgató 1996 és 1997 között, az igazgatótanács elnöke 1997 óta),

- [R. S.] (a hollandiai horecaágazat igazgatója 1992 és 1995 között, hollandiai kereskedelmi igazgató 1996 és 1999 között),
- [H. O. B.] (a horecaágazat igazgatója 1996 és 2000 között),
- [P. M.] (az otthoni fogyasztási ágazat igazgatója 1999-ig, azóta kereskedelmi igazgató),
- [K. H.] (az otthoni fogyasztási ágazat igazgatója 2000-ig, korábban Market Research Manager),
- [L. S.] (termelési igazgató 1996-ig, azóta műszaki ellenőrzési és szolgáltatási igazgató)."

⁴⁷ A Bizottság nem vonja kétségbe a felperes azon állítását, miszerint J. T.-n kívül – aki igazgatótanácsának elnöke 1997. óta – azon személyek közül, akiket a megtámadott határozat (19) preambulumbekézése úgy határoz meg, hogy „a Grolsch azon igazgatói, akik a jelen eljárás bizonyításában szerepet játszanak”, és akiknek a szóban forgó találkozókön való részvételét a Bizottság kifogásolta, egyik sem a felperes alkalmazottja. A Bizottság nem vitatja azt sem, hogy a kérdéses igazgatók – amint azt az érintetteknek a felperes által a Törvényszék írásbeli kérdéseire adott válaszokhoz mellékletként csatolt munkaszerződéseiből, valamint más dokumentumokból kitűnik – a felperes leányvállalatának, a Grolsche Bierbrouwerij Nederlandnak az igazgatói voltak.

⁴⁸ Egyébiránt a Bizottság beadványaiban és a Törvényszék írásbeli kérdéseire adott válaszaiban megerősítette, hogy lényegében a felperes 2001. október 10-én megküldött információkérésre adott 2001. december 21-i válaszára támaszkodott annak megállapítása

érdekében, hogy a megtámadott határozat (19) preambulumbekzdésében „a Grolsch igazgatóiként” megnevezett személyek a felperes nevében gyakorolták tevékenységüket.

- 49 Márpedig a válasz szövegéből kitűnik egyrészt, hogy 1996 januárjától 1999 novemberéig R. S. volt a Grolsche Bierbrouwerij Nederland hollandiai kereskedelmi igazgatója, aki jelenleg a Grolsch International BV igazgatója, másrészt pedig P. M. „1999 novembere óta tölti be a Grolsche Bierbrouwerij Nederland BV kereskedelmi igazgatói posztját, [és] előzőleg az ú.n. az otthoni fogyasztási ágazatért (a horecaágazaton kívüli kiskereskedelmi tevékenység) volt felelős az otthoni fogyasztási eladások vezetőjeként”.
- 50 Továbbá a felperes a kifogásközlésre adott válaszában 47. pontjában kijelentette, hogy „a kódolt névlistát [J. T.] nem a Grolsche Bierbrouwerij Nederland BV kereskedelmi igazgatói minőségében, hanem a Grolsch NV igazgatótanácsának elnökeként (amely pozíciót 1997 és 2004 között töltötte be) alkalmazta, [és ezt a] listát sem a Grolsch NV-nél dolgozó más személyek, sem a Grolsche Bierbrouwerij Nederland BV-nél dolgozó személyek nem használták (amely vállalkozásnak az alkalmazásában álltak azok a személyek, akik részt vettek a »plenáris« találkozókön)”.
- 51 Végül a Bizottság által 2000. március 23-án tartott helyszíni vizsgálat során (1996 és 1997 között a Grolsche Bierbrouwerij Nederland ügyvezető igazgatója és 1997-től a felperes igazgatótanácsának elnöke) J. T. által tett, és a megtámadott határozat (249) és (308) preambulumbekzdésében bizonyítékként hivatkozott nyilatkozat azt tartalmazza, hogy a nyilatkozattevő „[a] Grolsche Bierbrouwerij Nederland BV ügyvezető igazgatója”.
- 52 A megtámadott határozatból valóban az tűnik ki, hogy J. T. 1996. október 21-én részt vett az Interbrew Nederland ügyvezető igazgatójával a saját márkanevekről tartott kétoldalú találkozón (a megtámadott határozat (250) preambulumbekzdése).

Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy az érintett ebben az időpontban még a felperes Grolsche Bierbrouwerij Nederland leányvállalatának alkalmazottja volt, tehát – amint azt a felperesnek a Törvényszék kérdéseire adott írásbeli válaszaiból, valamint a felperesnek a J. T.-vel 1997. szeptember 2-án kötött és a Törvényszéknek benyújtott munkaszerződéséből kiderül – még nem a felperesnél dolgozott.

- 53 Továbbá ugyan a megtámadott határozat azt mondja, hogy J. T. 1999. november 10-én a Heineken képviselőivel az európai és/vagy világszintű sörpiac általános alakulására vonatkozó találkozóon vett részt (a megtámadott határozat (405) és (412) preambulumbekzdése), meg kell jegyezni, hogy ezt a találkozót 1999. november 3-a után tartották, vagyis olyan időpontban, amikor a Bizottság által megállapított jogsértés már befejeződött.
- 54 A megtámadott határozat szerint J. T. a CBK pénzügyi bizottságának üléseire mindig magával hozott egy, a saját márkanév alatt eladott sörök árának rögzítéséről szóló és az Interbrew, valamint a Bavaria figyelmének felhívására szolgáló dokumentumot (a megtámadott határozat (249) és (308) preambulumbekzdése). Mindazonáltal a megtámadott határozatból nem tűnik ki, hogy az érintett 1999. január 8-i találkozóon kívül más találkozón is részt vett volna, amelynek során a fenti személy által a megbeszélés meghívójára írt feljegyzések szerint a sör árának témája is felmerült (a megtámadott határozat (193) preambulumbekzdése).
- 55 A megtámadott határozat által hivatkozott azon bizonyítékok ugyanis, amelyek azt hivatottak bizonyítani, hogy a felperes részt vett a szóban forgó magatartásokban, három dokumentumra szorítkoznak: az InBev-féle nyilatkozatra, J. T.-nek a hivatkozott 1999. január 8-i találkozó meghívójára írt feljegyzéseire (a megtámadott határozat (193) preambulumbekzdése), valamint a Heinekennél talált dokumentumokra, amelyek J. T. által a Heineken vezetőivel 1999. július 5-e környékén egy üzletlánc által alkalmazott árcsökkentés kapcsán telefonon történt két kapcsolatfelvételt hivatkoznak (a megtámadott határozat 473. lábjegyzete).

- 56 Először is az InBev-féle nyilatkozatban – amely a megállapított jogsértés minden egyes részletére vonatkozó egyetlen bizonyítékot képezi – az InBev általánosságban hivatkozik a Grolsch-csoport részvételére, anélkül hogy a felperes Koninklijke Grolsch egyedi részvételéről különösen beszámolna. A Grolsch-csoportnak az InBev-féle nyilatkozatban név szerint feltüntetett képviselői J. T. kivételével mind a Grolsche Bierbrouwerij Nederland leányvállalat alkalmazottai.
- 57 J. T. neve csupán a CBK pénzügyi bizottsági ülések időpontjait és a fő holland sör-ipari vállalkozásokat e találkozókön képviselő személyeket felsoroló, az InBev-féle nyilatkozathoz csatolt listán van feltüntetve. E listából kitűnik, hogy a szóban forgó időszakban J. T. a pénzügyi bizottság négy ülésén vett részt. Mindazonáltal a 1999. január 8-i ülés az egyetlen olyan találkozó, amelyet a megtámadott határozat megemlít. Továbbá az InBev-féle nyilatkozatból kitűnik, hogy az ezen az ülésen részt vevő személyek neve „niet bekend” (ismeretlen).
- 58 Másodszor a J. T. által kézzel írott és a megtámadott határozat (193) preambulumbekzdésében idézett feljegyzések a következők:

„– ’98-as eladások

– a sör ára →

– »pinool« típusú rekeszek

akciók/II. kat.

– rekeszek

alacsony

hordó

NMA”.

- 59 A Bizottság szerint e feljegyzésekből az következik, hogy a sör áráról folytatott megbeszélések négy tényezőre összpontosítottak: egyrészt a az otthoni fogyasztási piacon gyakorolt kedvezményes akciókra, másrészt az alacsonyabb árú és a saját márkanéven értékesített sörök árára, harmadrészt a hordós – vagyis a holland sörpiac horecaágazatában használt nagy tartályokban tárolt – sörök árára, negyedrész pedig a holland versenyhatóságra, az NMA-ra (a megtámadott határozat (194) preambulumbekzdése).
- 60 Harmadszor a Bizottság a Heinekennél talált, J. T. és a Heineken vezetősége között 1999. július 5-e környékén történt két telefonos kapcsolatfelvételt hivatkozó dokumentumokból azt a következtetést vonja le, hogy a Heineken közvetlenül a Grolsch-csoporttal vette fel a kapcsolatot az árcsökkentések tárgyában, másfél hónappal azt megelőzően, hogy egy üzletlánc valóban olyan időszakos árcsökkentést alkalmazott volna, amely láncnak a Grolsch-csoport nem nyújtott kompenzációt (a megtámadott határozat (213) preambulumbekzdése).
- 61 Meg kell állapítani, hogy csupán J. T.-nek a hivatkozott 1999. január 8-i találkozó meghívójára írt feljegyzései és a Heinekennél talált dokumentumok, amelyek a J. T. által a Heineken vezetőivel 1999. július 5-e környékén egy üzletlánc által alkalmazott árcsökkentés kapcsán telefonon történt két kapcsolatfelvételt vonatkoztak, utalnak kifejezetten arra, hogy a felperes esetleg maga is közvetlenül részt vett a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított egységes és folyamatos jogsértésben.

- 62 Először is meg kell jegyezni, hogy e dokumentumok nem tartalmazzak semmiféle utalást arra, hogy a felperes e jogsértés második és harmadik részében – vagyis egyrészt „a hollandiai horecaágazatban az egyéni ügyfeleknek [az árakon kívül] nyújtott egyéb kereskedelmi feltételek alkalmankénti összehangolásában”, másrészt a hollandiai ügyfélkör alkalmankénti felosztásának összehangolásában, mind a horecaágazatban, mind az otthoni fogyasztási ágazatban” – is részt vett volna.
- 63 Másodszor a megállapított egységes és folyamatos jogsértés első részével – vagyis „a hollandiai sörárak és áremelések mind a horecaágazatban, mind az otthoni fogyasztási ágazatban (ideértve a saját márkanéven forgalmazott söröket is) összehangolásával” – kapcsolatosan J. T. 1999. január 8-i ülésre vonatkozó feljegyzései képezik az egyetlen olyan bizonyítékot, amelyre a megtámadott határozat hivatkozik a felperesnek a saját márkanéven forgalmazott sörök – amelyek kizárólag az otthoni fogyasztási ágazatba tartoznak – árának és áremeléseinek összehangolásában való részvételével kapcsolatosan.
- 64 Továbbá a két, J. T. és a Heineken között 1999. július 5-e környékén történt telefonos kapcsolatfelvételt nem lehet az otthoni fogyasztási ágazat e szegmensére vonatkozóan minősíteni, mivel sem a Heineken, sem a Grolsch-csoport nem gyárt saját márkanév alatt értékesített söröket (a megtámadott határozat (7) és (18) preambulumbekzdése).
- 65 Márpedig az EK 81. cikk értelmében megállapított és a megtámadott határozat (337) preambulumbekzdésében ekként minősített megállapodások és/vagy összehangolt magatartások összessége – amint az a jelen jogvita fent ismertetett előzményeiből kitűnik – egy, a négy érintett söripari vállalkozás által megvalósított bonyolult összehangolási rendszerből következik, amely hosszú időn keresztül

rendszeres kapcsolatfelvételt tett szükségessé (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-8/08. sz., T-Mobile Netherlands és társai ügyben 2009. június 4-én hozott ítéletének [EBHT 2009., I-4529. o.] 60. pontját).

- 66 E feltételek mellett J. T. feljegyzései önmagukban nem tűnnek alkalmasnak annak bizonyítására, hogy a felperes részt vett volna a négy söripari vállalkozásnak a megtámadott határozat által megállapított folyamatos összehangolási magatartásában a holland sörpiac e szegmensén.
- 67 Tekintettel a felperesnek a másik három érintett söripari vállalkozással való összehangolt magatartásban való részvételére vonatkozó elszigetelt tényezőre nem tekinthető bizonyítottnak, hogy a felperes részt vett volna a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított, a hollandiai otthoni fogyasztási ágazatba tartozó saját márkanéven forgalmazott sörök árának és áremeléseinek hollandiai összehangolásában.
- 68 Harmadszor, mivel a felperes megtámadott határozatban felsorolt a söripari vállalkozások közötti összes találkozó közül csak egyen – a 1999. január 8-i megbeszélésen – vett részt, az sem bizonyította, hogy a felperes jelen lett volna a másik három érintett söripari vállalkozás közötti, a hollandiai – mind a horecaágazatban, mind az otthoni fogyasztási célú eladások terén – sörárakra és áremelésekre vonatkozó többoldalú összehangolásban.
- 69 A Heineken és J. T. között 1999. július 5. környékén történt kapcsolatfelvétel kétoldalú jellegéből fakadóan J. T. 1999. január 8-i ülésre vonatkozó feljegyzései önmagukban nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a felperes részt vett volna a megtámadott határozat címzettjeiként megnevezett négy söripari vállalkozás közötti többoldalú folyamatos árösszehangolásban.

- 70 E körülmények között J. T. 1999. január 8-i ülésre vonatkozó feljegyzései és az érintett, valamint a Heineken vezetőségével 1999. július 5-e környékén történt két telefonos kapcsolatfelvétel nem elegendők a felperesnek a Bizottság által megállapítottak szerinti egységes és folyamatos jogsértésben való részvételének bizonyítására.
- 71 A fentiekben kifejtettekből következően a Bizottság tévesen állapította meg a megtámadott határozat (399) preambulumbekzdésében, hogy „a [jelen határozat 4. pontjában] leírt bizonyítékok azt mutatják, hogy a [felperes] Koninklijke Grolsch NV 1996. február 27. és 1999. november 3. között közvetlenül részt vett a kartellben”.
- 72 E körülmények között helyt kell adni a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított, 1996. február 27-től 1999. november 3-ig tartó egységes és folyamatos jogsértésben való közvetlen részvételének hiányára vonatkozó jögalapnak.

A felperesnek a megállapított jogsértésben való közvetlen részvételével kapcsolatos indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozó, második jögalapjáról

A felek érvei

- 73 A felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság megsértette indokolási kötelezettségét a felperesnek a megállapított jogsértésben való közvetlen részvételére vonatkozó állításával.
- 74 A Bizottság a Törvényszék kérdéseire adott 2010. február 27-i írásbeli válaszaiban kijelentette, hogy nem különböztette meg a két jogi személyt, vagyis a Koninklijke Grolsch és a 100%-os tulajdonában álló Grolsche Bierbrouwerij Nederlandot, és

hogy a kartelltalálkozókra résztvevők a Grolsch társaság kereskedelmi igazgatójaként, az otthoni fogyasztási ágazata vezetőjeként, ügyvezető igazgatójaként stb. jártak el, amely társaságot a jogi személy Koninklijke Grolsch irányít.

- 75 A Bizottság a tárgyalás során hozzátette, hogy a két társaság gazdasági egységet képezett, és e gazdasági egység vett részt a jogsértésben.

A Törvényszék álláspontja

- 76 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 253. cikk által megkövetelt indokolást az adott jogi aktus természetéhez kell igazítani, valamint a jogi aktust kiadó intézmény érvelését világosan és kétértelműségtől mentesen kell megfogalmazni, hogy az az érdekeltek számára a meghozott intézkedés indokait megismerhetővé, a hatáskörrel rendelkező bíróság számára pedig a felülvizsgálati jogkört gyakorolhatóvá tegye. Az indokolás követelményét az ügy körülményeire, így többek között a jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére és a címzettek, illetve a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett más személyek magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni (lásd a Bíróság C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1719. o.] 63. pontját).
- 77 Amennyiben – a jelen ügghöz hasonlóan – az EK 81. cikk alkalmazásában hozott határozat több címzetthez szól, és a jogsértés betudhatóságának kérdését veti fel, e határozatnak megfelelő indokolást kell tartalmaznia a címzettek mindegyikére, és különösen azokra nézve, amelyeknek a határozat értelmében e jogsértés terhét viselniük kell.

- 78 Ily módon a leányvállalata magatartásáért felelősségre vont anyavállalat tekintetében egy ilyen határozatnak részletesen ki kell fejtenie azon indokokat, amelyek igazolhatják az e társasággal szemben megállapított jogsértés betudhatóságát (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-327/94. sz., SCA Holding kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-1373. o.] 78–80. pontját).
- 79 A felperes e jogalapjában lényegében azt kifogásolja, hogy a Bizottság leányvállalatának, a Grolsche Bierbrouwerij Nederlandnak a kartellben való részvételét tulajdonképpen neki tudta be, anélkül hogy feltüntette volna azokat a ténybeli és jogi elemeket, amelyek alátámasztották volna a jogsértés neki való betudhatóságát, amely a leányvállalata alkalmazottainak a jogvita tárgyát képező részvételéből következik.
- 80 Az állandó ítélkezési gyakorlatból valóban az következik, hogy az anyavállalatnak lehet tudni a leányvállalat magatartását, ha – jóllehet külön jogi személyiséggel rendelkezik – nem önállóan határozza meg saját magatartását a piacon, hanem lényegében azokat az utasításokat követi, amelyeket az anyavállalat ad a számára, különös tekintettel az említett két jogi személy közötti gazdasági, szervezeti és jogi kapcsolatokra (a Bíróság C-97/08. P. sz., Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítéletének [EBHT 2009., I-8237.o.] 58. pontját).
- 81 Hasonló esetben ugyanis az anyavállalat és leányvállalata ugyanazon gazdasági egység részét képezi, és ily módon egyetlen vállalkozást alkot. Ennek alapján az a tény, hogy valamely anyavállalat és annak leányvállalata az EK 81. cikk értelmében egyetlen vállalkozást alkot, lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy bírság megfizetésére kötelező határozatot címezzen az anyavállalatnak, anélkül hogy bizonyítania kellene az utóbbinak a jogsértésben való személyes részvételét (a fent hivatkozott Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 59. pontja).

- 82 Abban a sajátos esetben, ha az anyavállalat a versenyjog szabályait megsértő magatartást folytató leányvállalatban 100%-os részesedéssel rendelkezik, egyrészt ezen anyavállalat meghatározó befolyást gyakorolhat az említett leányvállalat magatartására, másrészt pedig fennáll azon egyszerű vélelem, amely szerint az említett anyavállalat ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol leányvállalata magatartására (a fent hivatkozott Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 60. pontja).
- 83 E körülmények között elegendő, ha a Bizottság bizonyítja, hogy valamely leányvállalatnak az anyavállalata az egyedüli tagja, ahhoz hogy arra következtethessen, hogy ez utóbbi meghatározó befolyást gyakorol e leányvállalat üzletpolitikájára. A Bizottságnak ezt követően módjában áll az anyavállalat egyetemleges felelősségét megállapítani a leányvállalatra kirótt bírság megfizetését illetően, kivéve, ha a fenti vélelem megdöntésére köteles anyavállalat elegendő bizonyítékot terjeszt elő annak bizonyításához, hogy a leányvállalata önálló piaci magatartást követ (a fent hivatkozott Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 61. pontja).
- 84 A jelen ügyben mindazonáltal meg kell állapítani, hogy miután a Bizottság a megtámadott határozat (3) preambulumbekzdésében a Grolsch-csoportot a jogvita tárgyát képező kartellben részt vevő négy söripari vállalkozás között említi, a megtámadott határozat (18) preambulumbekzdésében a felperest a Grolsch-csoporttal azonosítja, amelyikhez a felperes Grolsche Bierbrouwerij Nederland leányvállalata is tartozik.
- 85 A továbbiakban a Bizottság a megtámadott határozat (19) preambulumbekzdésében felsorolja a „Grolsch” azon igazgatóinak nevét, akik részt vettek a söripari vállalkozások közötti találkozón, anélkül hogy feltüntetné, hogy e személyek a felperes vagy annak leányvállalatának, a Bierbrouwerij Nederlandnak az alkalmazottai-e, és az összes érdekelt személyt a felperes igazgatóival azonosítja, miközben a jogsértés megállapított időtartama alatt J. T. kivételével mindannyian a Grolsche Bierbrouwerij leányvállalat alkalmazottjai voltak.

86 Miután a Bizottság a felperest és a Grolsch-csoportot ugyanazon jogi személynek ve-szi, mindazonáltal elmulasztja megindokolni, hogy miért tudja be a felperesnek a le-ányvállalata, a Grosche Bierbrouwerij Nederland kartellben való – a fent hivatkozott ítélezési gyakorlat értelmében az utóbbi leányvállalat alkalmazottjainak a jogvita tár-gyát képező találkozókra való részvételéből következő – részvételét.

87 A Bizottság az alábbi módon állapítja meg a felperes felelősségét a megtámadott hatá-rozat 1. cikkében megállapított jogsértésért:

„8.2. Felelősség a jelen ügyben

[...]

8.2.2. Grolsch

(399) A [jelen határozat 4. pontjában] leírt bizonyítékok azt mutatják, hogy a [fel-peres] Koninklijke Grolsch NV 1996. február 27. és 1999. november 3. között közvetlenül részt vett a kartellben.”

88 A megtámadott határozat tehát nem mond semmit a felperes és leányvállalata között fennálló gazdasági, szervezeti vagy jogi kapcsolatáról, továbbá az indokolás sehol nem említi az utóbbi nevét.

89 Úgy tűnik tehát, hogy a Bizottság nem adott magyarázatot arra, hogy milyen indokok vezettek ahhoz, hogy – azon elvnek megfelelően, amelyre pedig a megtámadott hatá-rozat (397) preambulumbekzdésében hivatkozik is –, „meghatároz[za] azt a jogi sze-mélyt, amelyik a jogsértés elkövetésének időpontjában felelős a vállalkozás műkö-dtetéséért oly módon, hogy e jogi személy erre válaszolni tudjon”, vagy adott esetben

e jogi személy megdönthesse azt a megdönthető vélelmet, miszerint az anyavállalat ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol leányvállalata magatartására.

- 90 Következésképpen a Bizottság a megtámadott határozatban elmulasztotta ismertetni azon indokokat, amelyek alapján a felperesnek tudta be leányvállalatának, a Grolsche Bierbrouwerij Nderlandnak a saját alkalmazottai jogvita tárgyát képező találkozókon való részvételéből következő magatartásáért való felelősséget.
- 91 A Bizottság tehát nem nyújtott lehetőséget a felperesnek arra, hogy a Törvényszék előtt esetlegesen kétségbe vonja e betudhatóság megalapozottságát azáltal, hogy megdönti az erre vonatkozó vélelmet, és a Törvényszéknek arra, hogy felülvizsgálati jogkörét e tekintetben gyakorolni tudja.
- 92 Az arra vonatkozó második jogalpnak tehát helyt kell adni, hogy a Bizottság megsértette az azzal kapcsolatos indokolási kötelezettségét, hogy miért tudta be a felperesnek a leányvállalata, a Grolsche Bierbrouwerij Nederland BV által a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított, 1996. február 27-től 1999. november 3-ig tartó egységes és folyamatos jogsértésben való részvételt.
- 93 Következésképpen a megtámadott határozat e rendelkezésének egészét, és ebből következően a határozat rendelkező részének egészét meg kell semmisíteni annyiban, amennyiben az a felperest érinti, anélkül hogy a felperes által felhozott többi jogalapról határozni kellene.
- 94 A fenti megfontolások összességéből következően a megtámadott határozat 1. cikkét, és ebből következően a határozat rendelkező részének egészét meg kell semmisíteni annyiban, amennyiben az a felperest érinti, mivel azt állapítja meg, hogy a felperes „az 1996. február 27. és 1999. november 3. közötti időszakban a[z EK 81. cikk] olyan egységes és folyamatos megsértésében [vett] részt, amely a közös piacon versenykorlátozó célú megállapodások és/vagy összehangolt magatartások összességéből, és

különösen i. a hollandiai sörárak és áremelések – mind a horeca[ágazatban], mind az otthoni fogyasztási [ágazatban], ideértve a saját márkanéven forgalmazott söroket is – összehangolásából; ii. a hollandiai horeca[ágazatban] az egyéni ügyfeleknek az árakon kívül nyújtott egyéb kereskedelmi feltételek – mint például létesítményeknek nyújtott kölcsönök – történő alkalmankénti összehangolásából; és iii. az ügyfélkör – mind a horeca[ágazatban], mind az otthoni fogyasztási [ágazatban] – alkalmankénti felosztásának hollandiai összehangolásából állt”.

A költségekről

- ⁹⁵ Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Bizottság pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített hatodik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A Törvényszék az [EK 81. cikk] alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/B/37.766 – „holland sörpiac”-ügy) 2007. április 18-án hozott C (2007) 1697 bizottsági határozatot a felperest érintő részében megsemmisíti.**

2) A Törvényszék az Európai Bizottságot kötelezi a költségek viselésére.

Vadapalas

Dittrich

Truchot

Kihirdetve Luxembourgban, a 2011. szeptember 15-i nyilvános ülésen.

Aláírások